

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea sistemului de control și
certificare, recunoașterea organismelor de control și supravegherea activității acestora
în agricultura ecologică (număr unic 1113/MAIA/2023)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea sistemului de control și certificare, recunoașterea organismelor de control și supravegherea activității acestora în agricultura ecologică a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în conformitate cu art. 68 lit. f) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte din 27.06.2014, ratificat prin Legea nr.112/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014 nr. 185- 199, art. 422). Proiectul elaborat rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere RM-UE (Anexa XXIV-B „Lista legislației Uniunii care urmează a fi apropiată de către Republica Moldova” și Anexa VII la Capitolul 12 „Agricultura și dezvoltarea rurală”), de a transpune Regulamentul (CE) nr. 834/2007 și actele UE conexe, care începând cu 1 ianuarie 2022 sunt abrogate și substituite prin Regulamentul (UE) 2018/848 (act legislativ de bază) și regulamentele delegate și de implementare a acestuia – ca acte legislative secundare. Proiectul menționat este elaborat în temeiul art. 18 alin. (3), art. 19 alin. (4), art. 24 alin. (6), art. 25 alin. (1) lit. d) și alin. (8), art. 26 alin. (3), art. 27 alin. (6), art. 28 alin. (7), art. 29 alin. (2), art. 30 alin. (3)-(5), art. 32 alin. (8), art. 35 alin. (3), art. 36 alin. (2) din Legea nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice. În scopul asigurării condițiilor armonizate de punere în aplicare a Legii nr. 237/2023, trebuie prevăzute norme detaliate privind cerințele procedurale pentru recunoașterea organismelor de control care sunt competente să efectueze controale în ceea ce privește operatorii ecologici certificați, grupurile de operatori ecologici certificate și produsele ecologice, precum și cu norme privind supravegherea respectivelor organisme de control și controalele și alte acțiuni care trebuie efectuate de respectivele organisme de control. Concomitent, acest proiect vine să asigure realizarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (acțiunea 4.8 și 4.9), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023. Proiectul de hotărâre are drept scop aprobarea a două regulamente: 1) Regulamentul de stabilire a normelor privind recunoașterea organismelor de control și supravegherea activității acestora; 2) Regulamentului de stabilire a normelor privind controalele și alte măsuri de asigurare a trasabilității și conformității în cadrul producției ecologice și etichetarea produselor ecologice. Principalele finalități urmărite prin implementarea regulamentelor menționate sunt: - buna funcționare a pieței interne, asigurarea concurenței loiale și sporirea încrederii cetățenilor în produsele ecologice; - acordarea consumatorilor garanții că produsele marcate ca produse ecologice au fost obținute în conformitate cu prevederile actelor normative privind producția ecologică; - consolidarea capacității organismelor de control de a efectua controale eficace asupra operatorilor care produc produse ecologice pentru a asigura robustețea controalelor efectuate și a garanta integritatea produselor ecologice; - în cazurile de suspectare a contaminării unor produse ecologice și în conversie, operatorii vor cunoaște pașii de urmat și vor oferi documentele relevante pentru a înlătura suspiciunea în momentul efectuării anchetei, inclusiv oficiale, fiind întreprinse măsurile corespunzătoare de asigurare a integrității și conformității produselor ecologice pe întregul lanț valoric;

- asigurarea condițiilor uniforme în ceea ce privește amplasarea și aspectul anumitor indicații pe etichetă. Aceasta va contribui la creșterea gradului de informare a consumatorului final privind identificare corectă a produselor ecologice plasate pe piață;

- asigurarea accesului în sistemul ecologic pentru fermierii mici, datorită unui nou sistem de certificare în grup;

- oferirea de garanții suplimentare de respectare a cadrului normativ în domeniu de către toți membrii grupului de operatori, inclusiv prin limitarea dimensiunii maxime a unui grup de operatori și instituirea unui sistem eficace de controale interne bazat pe personal calificat;

- asigurarea funcționalității și gestionării sistemelor informaționale pentru schimbul de informații care trebuie furnizate de către autoritatea competentă, autoritatea de control și organismele de control, și a procedurilor în conformitate cu care se furnizează aceste informații;

- aplicarea catalogului național de măsuri pentru cazurile de nerespectare suspectată și de nerespectare constatată, de către organismele de control și, după caz, de autoritatea de control.

Totodată, armonizarea legislației naționale prin transpunerea actelor UE delegate și de implementare a Regulamentului (UE) 2018/848 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, va asigura temei forte pentru semnarea acordului comercial cu Uniunea Europeană de recunoaștere a Republicii Moldova ca țară terță cu un sistem de producție care îndeplinește aceleași obiective și principii prin aplicarea unor norme care asigură același nivel de garantare a conformității pe care îl asigură normele Uniunii, în conformitate cu art. 47 din Regulamentul (UE) 2018/848.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea sistemului de control și certificare, recunoașterea organismelor de control și supravegherea activității acestora în agricultura ecologică **transpune:**

- **Regulamentul delegat (UE) 2021/1698** al Comisiei din 13 iulie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului cu cerințe procedurale pentru recunoașterea autorităților de control și a organismelor de control care sunt competente să efectueze controale în ceea ce privește operatorii ecologici certificați, grupurile de operatori ecologici certificate și produsele ecologice din țări terțe, precum și cu norme privind supravegherea respectivelor autorități de control și organisme de control și controalele și alte acțiuni care trebuie efectuate de respectivele autorități de control și organisme de control (CELEX: 02021R1698), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 336, 23.9.2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/1686 al Comisiei din 30 iunie 2023;

- **Regulamentul delegat (UE) 2021/1342** al Comisiei din 27 mai 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme referitoare la informațiile care trebuie trimise de țările terțe și de autoritățile de control și organismele de control în scopul supravegherii recunoașterii acestora în temeiul articolului 33 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește produsele ecologice importate, precum și la măsurile care urmează să fie luate în cadrul exercitării supravegherii respective (CELEX: 32021R1342), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 292, 16.8.2021;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1935** al Comisiei din 8 noiembrie 2021 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/723 în ceea ce privește informațiile și datele referitoare la producția ecologică și etichetarea produselor ecologice care trebuie transmise prin intermediul modelului de formular tip (CELEX: 32021R1935), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 396, 10.11.2021;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1195** al Comisiei din 20 iunie 2023 de stabilire a normelor privind detaliile și formatul informațiilor care trebuie puse la dispoziție de către statele membre cu privire la rezultatele anchetelor referitoare la cazurile de contaminare

cu produse sau substanțe neautorizate pentru utilizare în producția ecologică (CELEX: 32023R1195), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 158, 21.6.2023;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/279** al Comisiei din 22 februarie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controalele și alte măsuri de asigurare a trasabilității și conformității în cadrul producției ecologice și etichetarea produselor ecologice (CELEX: 32021R0279), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 62, 23.2.2021;

- **Regulamentul delegat (UE) 2021/771** al Comisiei din 21 ianuarie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea unor criterii și condiții specifice pentru verificările documentelor contabile în cadrul controalelor oficiale privind producția ecologică și pentru controalele oficiale asupra grupurilor de operatori (CELEX: 02021R0771), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 165, 11.5.2021;

- **Regulamentul delegat (UE) 2021/2304** al Comisiei din 18 octombrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme referitoare la eliberarea certificatelor complementare care certifică neutilizarea antibioticelor în producția ecologică de produse de origine animală în scopul exportului (CELEX: 32021R2304), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 461, 27.12.2021;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1378** al Comisiei din 19 august 2021 de stabilire a anumitor norme privind certificatul eliberat operatorilor, grupurilor de operatori și exportatorilor din țări terțe implicați în importurile de produse ecologice și în conversie în Uniune și de stabilire a listei autorităților de control și a organismelor de control recunoscute în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 02021R1378), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 297, 20.8.2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2240 al Comisiei din 20 octombrie 2022;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2119** al Comisiei din 1 decembrie 2021 de stabilire a unor norme detaliate privind anumite registre și declarații solicitate de la operatori și grupuri de operatori și privind mijloacele tehnice pentru eliberarea de certificate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/1378 al Comisiei în ceea ce privește eliberarea certificatului pentru operatori, grupuri de operatori și exportatori din țări terțe (CELEX: 02021R2119), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 430, 2.12.2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2240 al Comisiei din 20 octombrie 2022;

- art. 36 alin. (1) lit. (g) al doilea paragraf, lit. (h) și alin. (2) al doilea paragraf, art. 40, art. 46 și anexa VI din **Regulamentul (UE) 2018/848** al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului (CELEX: 02018R0848), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 150, 14.6.2018, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/207 al Comisiei din 24 noiembrie 2022;

Astfel, în urma preluării prevederilor art. 36 alin. (1) lit. (g) al doilea paragraf, lit. (h) și alin. (2) al doilea paragraf, art. 40, art. 46 și a anexei VI din Regulamentul (UE) 2018/848 în proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea sistemului de control și certificare, recunoașterea organismelor de control și supravegherea activității acestora în agricultura ecologică, **Republica Moldova își va atinge scopul transunerii integrale a Regulamentului (UE) 2018/848** al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 150, 14.6.2018, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/207 al Comisiei din 24 noiembrie 2022.

Întru respectarea art. 31 din Legea nr.100/2017, ca urmare a transpunerii regulamentelor UE menționate, au fost întocmite 10 tabele de concordanță. Gradul de compatibilitate a proiectului nominalizat cu prevederile legislației Uniunii Europene este stabilit în Tabelele de concordanță elaborate în conformitate cu Regulamentul privind armonizarea legislației Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Printre principalele prevederi ale proiectului, pot fi enumerate următoarele elemente:

- stabilirea cerințelor procedurale pentru recunoașterea organismelor de control competente să efectueze controale în ceea ce privește operatorii ecologici certificați, grupurile de operatori ecologici certificate și produsele ecologice, precum și cu
- norme privind supravegherea activității respectivelor organisme de control, rapoartele anuale, examinările și auditurile la fața locului, controalele de trasabilitate, solicitările ad-hoc din partea autorității competente, lista produselor cu risc ridicat;
- criterii suplimentare privind retragerea recunoașterii a organismelor de control, cum ar fi în cazul în care nu se furnizează informații relevante pentru supravegherea acestora sau nu se iau măsuri corective adecvate;
- cerințele de control în ceea ce privește operatorii și grupurile de operatori, controalele pentru certificarea acestora, metodele și tehnicile de control, prelevarea de probe și selectarea laboratoarelor, procedurile de control documentate și evidențele controalelor, precum și cerințele specifice de control pentru acvacultură;
- cerințe privind raportarea cu privire la autorizațiile pentru utilizarea materialului neecologic de reproducere a plantelor, animalelor neecologice și a animalelor tinere de acvacultură neecologice, precum și raportarea cu privire la autorizarea utilizării ingredientelor neecologice;
- etapele procedurale de urmat de către operatori în cazul unei suspiciuni de neconformitate cauzată de prezența unor produse sau substanțe neautorizate, și documentele relevante care trebuie furnizate de aceștia;
- măsurile proporționale și corespunzătoare care trebuie adoptate și revizuite de către operatori pentru identificarea și evitarea riscurilor de contaminare;
- metodologia de anchetă aplicată de organismele de control pentru detectarea și evaluarea prezenței unor produse sau substanțe neautorizate în producția ecologică;
- catalogul național de măsuri în caz de neconformitate constatată;
- condițiile detaliate pentru indicațiile prevăzute pentru produsele în conversie și pentru alte indicații pe eticheta produselor ecologice;
- criteriile și condițiile specifice pentru efectuarea controalelor, inclusiv inspecția fizică la fața locului, verificările documentelor contabile;
- cerințele referitoare la păstrarea registrelor de către operatori și grupuri de operatori, privind declarațiile și alte comunicări care trebuie puse la dispoziția organismelor de control;
- procentajele minime aplicabile controalelor și prelevării de probe;
- cerințele privind componența și dimensiunea maximă a unui grup de operatori;
- criteriile și condițiile specifice pentru controalele asupra grupurilor de operatori, în special privind instituirea și funcționarea sistemului de controale interne (SCI), inclusiv scopul, conținutul și frecvența controalelor care urmează să fie efectuate, situațiile și criteriile de identificare a deficiențelor în structura sau funcționarea SCI;
- cerințe suplimentare pentru documente și registre ce țin de SCI și pentru notificările din partea administratorilor SCI;
- modelul de certificat complementar care certifică neutilizarea antibioticelor în producția ecologică de produse de origine animală în scopul exportului, și condițiile de eliberarea a acestuia;
- modelul de certificat eliberat operatorilor, grupurilor de operatori și exportatorilor, precum și procedura de eliberare a certificatului de conformitate;

- informațiile și datele referitoare la producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, care trebuie furnizate de către autoritatea competentă, autoritatea de control și organismele de control și procedurile conform cărora se furnizează aceste informații. - furnizarea modelelor pentru datele privind producția ecologică în rapoartele anuale. Astfel, cadrul juridic care reglementează producția ecologică se va îmbunătăți prin stabilirea de norme care să garanteze un nivel de conformitate asemănător celui din Uniunea Europeană.
5. Fundamentarea economico-financiară
Promovarea și implementarea proiectului hotărârii Guvernului nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Prevederile proiectului hotărârii Guvernului reprezintă norme specifice detaliate de punere în aplicare a Legii nr. 237/2023, care abrogă Legea nr. 115/2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.95 - 97, art. 446), concomitent fiind abrogate și actele normative de punere în aplicare, și anume Hotărârea Guvernului nr. 149/2006 și Hotărârea Guvernului nr. 1078/2008. Pentru implementarea prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului în cauză, se abrogă și anexa nr. 3 (Regulamentul cu privire la sistemul de inspecție și certificare a producției agroalimentare ecologice) a Hotărârii Guvernului nr. 149/2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la organizarea sistemului de control și certificare, recunoașterea organismelor de control și supravegherea activității acestora în agricultura ecologică, și analiza impactului de reglementare a fost plasat la data de 10.10.2023 pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (www.maia.gov.md), compartimentul „Transparența decizională” → „Proiecte de documente”, și pe portalul guvernamental: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-cu-privire-la-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-organizarea-sistemului-de-control-si-certificare-recunoasterea-organismelor-de-control-si-supravegherea-activitatii-acestora-in-agricultura-ecologica-si-a-analizei-impactului-de-reglementare-air/11293 Conform prevederilor art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi supus avizării/expertizării și consultării publice, și respectiv, definitivat în conformitate cu avizele părților interesate. Totodată, proiectul elaborat a fost transmis, în conformitate cu art. 8 lit. b) și c) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, spre consultare autorităților de implementare a politicii, mediului de afaceri și celui științific, precum: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Instituția publică Laboratorul central Fitosanitar; Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților; Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, Universitatea de Stat din Moldova (Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor); Academia de Științe a Moldovei; Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare; Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară; Asociația Alianța Lanțului Valoric în Republica Moldova (MOVCA); Asociația ECOLOCAL; organismelor de control –SRL Control Union Dnjestr, CERES Certification of Environmental Standards GmbH.

8. Constatările expertizei anticorupție
Proiectul a fost remis pentru expertiza anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, conform art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul a fost remis Centrului de Armonizare a Legislației pentru a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, conform prevederilor art. 36 din Legea nr. 100/2017.
10. Constatările expertizei juridice
Proiectul urmează a fost remis Ministerului Justiției pentru a fi supus expertizei juridice, conform prevederilor art. 36 din Legea nr. 100/2017. Concluziile expertizei juridice recepționate în urma procedurii de avizare vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).
11. Constatările altor expertize
Analiza impactului de reglementare la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea sistemului de control și certificare, recunoașterea organismelor de control și supravegherea activității acestora în agricultura ecologică, a fost examinată în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător, cu susținerea condiționată (conform procesului verbal nr. 41 din 31.10.2023).

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA